

Styrelseärende

Diarienummer NVOA-2025-00185

Styrelsen för Nacka vatten och avfall AB

Uppföljning internkontrollplan T2 2025

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta att:

- godkänna internkontrollrapporten för tertial 2 2025

Sammanfattning

Den interna kontrollens syfte är att bolagets ansvarsfördelning utformas så att sambandet mellan mål och resurser framgår på ett tydligt sätt. Syftet med internkontrollen är även att verksamhetsplaneringen integreras i arbetet med mål, budget och redovisning.

Internkontrollplanen baseras på en bedömning av risk och sannolikhet för olika områden i verksamheten, där den sammanvägda bilden utgör grunden för den föreslagna internkontrollplanen.

Samtliga genomförda kontrollmoment under perioden visar inte på några allvarliga avvikelser.

Mats Rostö
Verkställande direktör

Fredrik Kristoffersen
Ekonomichef
Verksamhetsstöd

Bakgrund

Styrelsen i Nacka vatten och avfall (NVOA) har utifrån bolagets arbete valt ut sex potentiella risker, som anses vara av stor vikt att följa upp. De tänkbara risker som finns inom NVOA presenteras nedan. Två av riskerna är bolagsövergripande, tre risker återfinns inom avdelningen vatten och avlopp, och en risk återfinns inom avdelningen avfall. Till varje risk finns ett antal kontrollaktiviteter kopplade med syfte att kontrollera om den befarade risken inträffat.

Internkontrollplanen definierar utifrån riskanalyser vad som ska åtgärdas och vilka rutiner, processer, system eller moment som ska följas upp och kontrolleras så att riskerna i respektive område minimeras. Riskanalysen visar även hur och när kontrollerna ska ske samt vem som är ansvarig. Samtliga risker som styrelsen identifierade inför 2025 följs upp tertialvis.

Ärendet

Nuläge

Kontrollaktiviteterna inom bolagsövergripande avdelningar visar inte på några större avvikelser. Rutiner för introduktionsutbildning rörande säkerhet för nyanställda, säkerhetssamtal samt sekretessavtal finns fullt på plats. Framtagen krisplan, som togs fram under 2023, har kompletterats med en kriskommunikationsplan under 2024. En rutin för årlig revision är också på väg att införas (**risk nr 1**). Uppsättning av LIS är under införande enligt beslutad tidplan (**risk nr 2**).

VA-avdelningen har genomfört flera kontrollaktiviteter som inte visar på några större avvikelser. Utredning av ny intagspunkt är färdig och beslut om arbetet framåt kommer att fattas. En investeringsplan för huvudvattenledningsnätet är under införande. I denna är en del av vidare utbyggnad och renovering av aktuella ledningar beroende av vilket utfall och vilken anslutningspunkt det blir för en ny inmatning. Bolaget har insikt i vilka ledningssträckor som berörs och kommer att behöva åtgärdas, men behovet av åtgärder beror även på var geografiskt den nya anslutningen till Nacka kommer ske (**Risk nr 3**). Uppföljning av skyfallsplan (del av vattentjänstplanen) är under införande där en handlingsplan ingår. Arbetet med vattentjänstplan pågår. Skyfallsplan kommer att ingå som en del i vattentjänstplanen. I denna finns aktiviteter som kommer att påbörjas när planen är antagen. (**Risk nr 4**). Uppföljning av planerad ledningsförnyelse är under införande. Förnyelsetakten för ledningsnätet (rullande 3-årsmedelvärde) beräknas att hamna runt 0,7 procent för de kommande åren, vilket också följer den modell och de nyckeltal som finns framtagna för bolagets ledningsnät. För 2024 blev förnyelsetakten cirka 0,7 procent. Förnyelsetakten på två renoverade avloppspumpstationer ligger strax under två, på en treårsperiod. Anledningen till detta är att stora insatser just nu läggs på tre av de mest komplicerade stationerna i Nacka. När de större stationerna är klara kan fokus återigen läggas övriga stationer och därmed komma tillbaka till förnyelsetakten på två stationer per år på längre sikt.

För att kunna bedöma anledningen till stoppen på huvudledningsnätet finns nu rutiner som kan visa på vad stoppet beror på. På detta sätt så kan vi utreda huvudorsak av avloppsstopp. (**risk nr 5**).

Kontrollaktiviteterna inom avdelningen avfall visar inte på några större avvikelser. En konsultutredning där fyra platser har undersökts som alternativ placering av Boo KLC har presenterats. Utifrån utredningen med Nacka kommun föreslås att Boo KLC ska få ett eget detaljplaneprogram och få ett permanent bygglov. Arbetet pågår och bolaget kan komma att ansöka om förlängt tillfälligt bygglov. **(risk nr 6)**.

Mål och syfte

Internkontrollarbetet har som utgångspunkt en strukturerad modell enligt vedertagen standard för internkontroll och riskhantering (COSO). Syftet med kontrollarbetet är att tydligare säkra och stödja verksamhetsuppföljningen, se till att lagar och regler följs, samt att tillse att en tillförlitlig redovisning och rapportering genomförs. I analysarbetet lyfts möjliga risker för att omgående komma till rätta med fel och brister som har uppmärksammats utifrån oavsiktliga och felaktiga tillvägagångssätt. Arbetet bidrar också till att minimera skador på förtroendekapitalet. Underlaget ligger även till grund för att stödja ledningen i måluppfyllnad och uppföljningsansvar samt att öka effektiviteten i processer och revision. Förutom detta så minskas risken för fel i rapportering och att ineffektivitet uppstår i verksamheten. Vidare så ska arbetet skydda politiker och personal från oberättigade misstankar.

Uppföljning

Internkontrollplanen följs upp varje tertiäl och rapporteras till styrelsen och till ägaren.

Ärendets beredning

Ekonomichef har i samråd med bolagets ledningsgrupp berett ärendet.

Bolagets analys och bedömning

Bolagets bedömning är att internkontrollrapporten inte visar på några större avvikelser eller ökade risker från Internkontrollplanen. Bolaget fortsätter att arbeta aktivt med riskminimering och att identifiera nya risker.

Konsekvenser för barn

Genom uppföljningen av internkontrollplanen i bolaget säkerställer vi att VA- och avfallsverksamheten bedrivs på ett säkert, effektivt och hållbart sätt. Så att den långsiktiga operativa driften inom VA- och avfallsverksamheten utvecklas och bidrar till att skapa en hälsosam, säker och hållbar livsmiljö i Nacka.

Internkontrollrapport T2

Nacka vatten och avfall AB

Tertial 2 2025

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	E-POST	WEBB	ORG.NUMMER
Nacka vatten och avfall AB, 131 81 Nacka	Nacka stadshus, Granitv, 15	08-718 80 00	info@nacka.se	www.nackavattenavfall.se	559066-7589

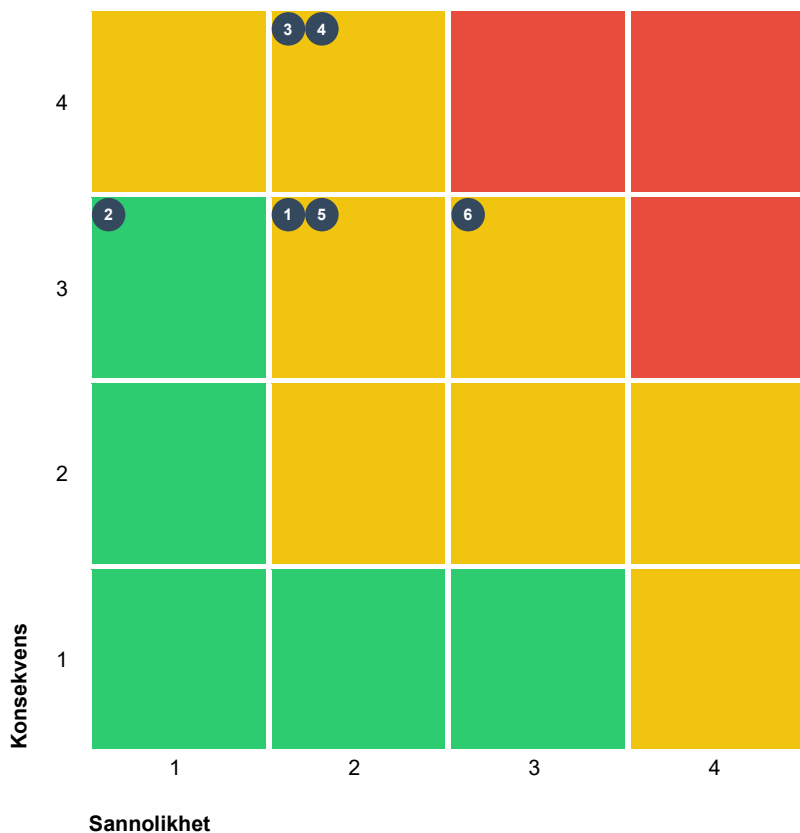
Innehållsförteckning

1	Övergripande nulägesanalys	3
2	Riskbedömning	4
3	Uppföljning.....	5
3.1	Bolagsövergripande.....	5
1.	<i>Ökade hot och tillkommande lagkrav på bolaget gällande säkerhet, otillräckligt säkerhetsarbete.....</i>	<i>5</i>
2.	<i>Bolaget har inte ett strukturerat informationssäkerhetsarbete (NIS 1 och 2).....</i>	<i>6</i>
3.2	VA	7
3.	<i>Leveransstörningar i dricksvattenförsörjningen.....</i>	<i>7</i>
4.	<i>Våra anläggningar inte är anpassade för framtidens klimat.....</i>	<i>8</i>
5.	<i>Eftersatt underhåll av VA-anläggningen</i>	<i>9</i>
3.3	Avfall.....	10
6.	<i>Bristande ytor för sortering, gemensamma ytor och omlastning</i>	<i>10</i>

1 Övergripande nulägesanalys

Övergripande område	Riskområde
KONTROLLMILJÖ	 Tillräckligt bra Integritet och etiska värderingar
	 Synligt förbättringsutrymme Kompetens
	 Tillräckligt bra Ledningsfilosofi & stil
	 Tillräckligt bra Organisationsstruktur
	 Tillräckligt bra Ansvar & befogenhet
	 Tillräckligt bra Personalpolicys & rutiner
RISKBEDÖMNING	 Tillräckligt bra Verksamhetsövergripande mål
	 Tillräckligt bra Process och aktivitetsmål
	 Tillräckligt bra Risker
	 Synligt förbättringsutrymme Hantering av förändring
KONTROLLAKTIVITETER	 Synligt förbättringsutrymme Utformning och funktionalitet
INFORMATION & KOMMUNIKATION	 Synligt förbättringsutrymme Information
	 Tillräckligt bra Kommunikation
ÖVERVAKNING & UPPFÖLJNING	 Tillräckligt bra Löpande övervakning
	 Tillräckligt bra Särskilda utvärderingar
	 Tillräckligt bra Rapportering av brister

2 Riskbedömning

5 Medium 1 Låg Totalt: 6

Kritisk
Medium
Låg

Konsekvens		Sannolikhet
4	Allvarlig	Mycket hög
3	Betydande	Hög
2	Måttlig	Medelhög
1	Försumbar	Låg

Avdelning	Nr i matris	Risker	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde
Bolagsövergripande	1	Ökade hot och tillkommande lagkrav på bolaget gällande säkerhet, otillräckligt säkerhetsarbete	2. Medelhög	3. Betydande	6
	2	Bolaget har inte ett strukturerat informationssäkerhetsarbete (NIS 1 och 2)	1. Låg	3. Betydande	3
VA	3	Leveransstörningar i dricksvattenförsörjningen	2. Medelhög	4. Allvarlig	8
	4	Våra anläggningar inte är anpassade för framtidens klimat	2. Medelhög	4. Allvarlig	8
	5	Eftersatt underhåll av VA-anläggningen	2. Medelhög	3. Betydande	6
Avfall	6	Bristande ytor för sortering, gemensamma ytor och omlastning	3. Hög	3. Betydande	9

3 Uppföljning

3.1 Bolagsövergripande

1. Ökade hot och tillkommande lagkrav på bolaget gällande säkerhet, otillräckligt säkerhetsarbete

Motivering till riskbedömning

Bolaget saknar förmåga att anpassa sig till ökade säkerhetskrav och ökad hotbild.

Kommentar

Fyra av fem kontrollaktiviteter är fullt på plats och implementerade i verksamheten. Bolaget har en bra grund rörande säkerhetsarbetet, men behöver vara observant på förändrade hotbilder och ändrade lagkrav framåt.

Kontrollaktivitet	Status
Introduktionsutbildning rörande säkerhet vid nyanställning.	 Fullt på plats
Kommentar - Personell säkerhet utifrån säkerhetsskyddslagen, bakgrunds- och registerkontroller är fullt på plats. - Säkerhetssamtal genomförs med alla nyanställda, även de som inte omfattas av säkerhetsskydd. - Information vid introduktionsdagar för alla nyanställda.	
Säkerhetssamtal vid alla nyanställningar, praktikanter	 Fullt på plats
Sekretessavtal	 Fullt på plats
Kommentar - Riktlinjer och stöd finns för när sekretessavtal ska tecknas. - Mallar för sekretessavtal finns.	
Revision och uppdatering krisplan årligen	 Under införande
Kommentar Bolagets krisplan togs fram 2023 och har kompletterats med kriskommunikationsplan under 2024. Arbete fortsätter med att ta fram rutin för årlig revision.	
Revision och uppdatering av säkerhetsskyddsplanen	 Fullt på plats
Kommentar Detta görs löpande efter årshjulet för bolagets systematiska säkerhetsarbete. Säkerhetsskyddsplanen har uppdateras med fysiskt säkerhetsskydd.	

Åtgärder	Status	Startdatum	Slutdatum
Kontinuerligt följa upp nya lagkrav	 Pågående	2023-01-01	2025-12-31
Övar och uppdaterar vårt krisledningsarbete kontinuerligt.	 Pågående	2023-01-01	2025-12-31

2. Bolaget har inte ett strukturerat informationssäkerhetsarbete (NIS 1 och 2)

Motivering till riskbedömning

Bolaget har inte ett fungerande ledningssystem för informationssäkerhet (LIS).

Kommentar

Ledningssystemet för informationssäkerhet täcker NIS1, arbete pågår med översyn kopplat till NIS2.

Kontrollaktivitet	Status
LIS uppsatt och tillgängligt enligt beslutad tidplan.	■ Fullt på plats
Kommentar Färdiguppsatt och beslutad enligt tidplan.	
Årlig revision och uppdatering av LIS	■ Under införande
Kommentar Årlig revision kommer genomföras först när hela införandet är klart.	

Åtgärder	Status	Startdatum	Slutdatum
Sätta upp ett ledningssystem för informationssäkerhet (LIS)	▶ Pågående	2023-01-01	2025-12-31
Tillämpa och implementera LIS (påbörjas efter att ledningssystemet är uppsatt)	▶ Pågående	2024-01-01	2025-12-31

3.2 VA

3. Leveransstörningar i dricksvattenförsörjningen

Motivering till riskbedömning

Otillräcklig redundans till de olika kommundelarna och i huvudleveransen från SVOA.

Kommentar

Flera förstärkningar i huvudvattenledningsnätet har gjorts under senare år, bland annat i Skurusundet och Björknäs samt mellan Lännersta och Fisksätra. Huvudvattenledningen mellan Älta och Östervik har hittills få/inga driftstörningar. Investeringsplan för vilka sträckor som kan komma att behöva åtgärdas finns samt utredningar rörande en ny anslutningspunkt pågår.

Kontrollaktivitet	Status
Utredning av tredje intagspunkt	 Fullt på plats
Kommentar Utredningen för en ny anslutningspunkt samt ledningssträckning till Nacka har genomförts tillsammans med konsult. Dialog med både SVOA och Norrvatten har skett under våren och slutgiltig rapport med olika typer av förslag och lösningar finns framme.	
Investeringsplan för huvudvattenledningsnätet	 På plats med reservationer
Kommentar Investeringsplan för nya huvudvattenledningsnätet finns framme, beroende på utfall hur en ny anslutning till Nacka kommer att påverkas planen för utbyggnad och renovering av huvudvattenledningsnätet. Vidare beslut och arbete kommer pågå under hösten 2025.	

Åtgärder	Status	Startdatum	Slutdatum
Utredning av tredje intagspunkt	 Pågående	2023-01-01	2025-12-31
Planera för långsiktiga åtgärder i huvudvattenledningsnätet	 Pågående	2023-01-01	2025-12-31

4. Våra anläggningar inte är anpassade för framtidens klimat

Motivering till riskbedömning

Att våra anläggningar inte kan hantera kraftiga skyfall och långvariga nederbördsperioder.

Kommentar

Merparten av våra tekniska VA-anläggningar (pumpstationer, reservoarer och dagvattendammar) är redan klimatanpassade/inte utsatta för översvämningar. Skyfallsplanen (del av kommande vattentjänstplan) kommer att innefatta förslag på skyddsåtgärder för de anläggningar som är utsatta för översvänningsrisk. I utbyggnad av nya områden beaktas översvänningsrisker i planarbetet och dimensionering sker enligt gällande branschstandard med hänsyn till klimatfaktor.

Kontrollaktivitet	Status
Uppföljning av skyfallsplan (del av vattentjänstplanen)	 Planerad
Kommentar Arbetet återupptas och kommer att drivas parallellt med arbetet för Vattentjänstplanen då planen är att den antas i december 2025.	
Följa upp Nacka vatten och avfalls deltagande i skyfallskarteringen och andra relevanta forum	 Fullt på plats
Kommentar Dagvattenforum är etablerat internt inom NVOA och externt mellan kommunen och NVOA. Nacka kommun och NVOA jobbar aktivt med inventering av de skyfallsmodellerna kopplade till skyfallskartering. Detta ingår i skyfallsplanen.	

Åtgärder	Status	Startdatum	Slutdatum
Utredning Skyfallsplan	 Pågående	2023-01-01	2025-12-31
Deltagande i skyfallskarteringen och andra relevanta forum	 Pågående	2023-01-01	2025-12-31

5. Eftersatt underhåll av VA-anläggningen

Motivering till riskbedömning

Det saknas ett systematiskt arbete med förebyggande underhåll och förnyelse av såväl ledningsnät som tekniska VA-anläggningar. Det saknas även tillräckligt med resurser, både ekonomiska (drift och investering) samt personella för att planera och genomföra.

Kommentar

Det finns ett systematiskt arbetssätt med ledningsförnyelse och förnyelsetakten uppgår till beräknat förnyelsebehov enligt Svenskt Vattens beräkningsmodell. Och i genomsnitt totalrenoveras två avloppspumpstationer per år. Det finns ett etablerat förebyggande underhåll av tekniska anläggningar medan förebyggande underhåll av ledningsnätet är under uppbyggnad.

Kontrollaktivitet	Status
Följa upp planerad ledningsförnyelse	 Fullt på plats
Kommentar För 2024 landade förnyelsetakten på cirka 0,7%. Detta är i linje med målet om att ha ett rullande 3-årsmedelvärde för förnyelsetakten (räknat på vatten och spill). Viktigt att fortsatt ha en planering inom verksamheten för uppföljning och kontroll på vilka projekt som kommer att bidra till detta viktiga mål kopplat till ledningsförnyelsen, samt fortsatt ha en bra balans mellan re - och nyinvesteringar vad gäller både finansiella och personella resurser.	
Följa upp planerad renovering av pumpstationer	 Fullt på plats
Kommentar Utfallet för 2024 gällande förnyelsetakten på två renoverade avloppspumpstationer blev noll, men ligger strax under på cirka 1,8 stationer (rullande medelvärde 3-årsperiod under åren 2016 - 2027). Anledningen till detta att utfallet blev noll renoverade stationer under 2024 berodde på att stora insatser både resurs och kostnadsmässigt lades mycket resurser på tre av de mest komplicerade och största stationerna i Nacka. När dessa stationer är klara kan fokus läggas på de mer "vanliga och mindre" avloppspumpstationerna och därmed komma tillbaka till förnyelsetakten att åtgärda två stationer per år. En plan finns framme med objekt (avloppspumpstationer) vilka som bör prioriteras under de kommande åren framöver, men viktigt att följa denna plan och ha fortsatt fokus på dessa typer av projekt. Liksom för målet för förnyelsetakten är det viktigt att ha en balans mellan dessa typer av renoveringsprojekt samt nyinvesteringar, för att inte bygga upp en underhållsskuld för avloppspumpstationerna.	
Följa upp antal bräddtillfällen orsakad av funktionsfel i pumpstation	 På plats med reservationer
Kommentar Nya rutiner för rapportering av bräddningar samt grundorsaksanalyser har tagits fram och förankrats med alla berörda.	
Följa upp stopp i huvudspilledning	 Fullt på plats
Kommentar Uppföljning av stoppen fungerar väl. Normala stopp, ej återkommande. Vanligaste skälet till stoppen är fett och våtservetter.	

Åtgärder	Status	Startdatum	Slutdatum
Ledningsförnyelseplan	 Pågående	2023-01-01	2025-12-31
Renoveringsplan för pumpstationer	 Pågående	2023-01-01	2025-12-31
Förebyggande underhåll av tekniska anläggningar	 Pågående	2023-01-01	2025-12-31
Förebyggande underhåll av ledningsnät	 Pågående	2023-01-01	2025-12-31

3.3 Avfall

6. Bristande ytor för sortering, gemensamma ytor och omlastning

Motivering till riskbedömning

Bristande ytor för avfallshantering. Frågan kan få låg prioritet i kommunen.

Kommentar

Samverkan i kommunen rörande frågan om ytor för avfallshantering fortgår.

Kontrollaktivitet	Status
Samverkan med kommunen	 På plats med reservationer
Kommentar Sannolikt blir Boo KLC ett eget detaljplanprojekt som kommer inledas under året. I samband med det utreds kompletterande ytor för att förbättra logistiklösningen och kö problematiken på Boovägen. Bolaget kan komma att ansöka om förlängning på det tillfälliga bygglov som finns idag.	

Åtgärder	Status	Startdatum	Slutdatum
Fler gemensamma avfallsanläggningar	 Pågående	2023-01-01	2026-12-31